

Oral History Kosovo

INTERVIJU SA ABDYL GAŠI

Priština | Datum: 24. januara 2018 godine
Trajanje: 6 minuta

Prisutni:

1. Abdul Gaši (Intervjuisan)
2. Aurelja Kadriu (Vodila intervju)
3. Donjeta Beriša (Kamera)

*Simboli komentara u transkript *transkripti neverbalne komunikacije:*

() – emocionalna komunikacija

{ } – intervjuiranje objašnjava gestom

Ostali simboli i transkripti:

[] – dodatak tekstu da se bolje razume

Fusnote su reaktorske dodaci koje daju više informacija za mesta, imena ili o izrazima.

Abdulj Gaši: Abdulj Gaši.

Aurelja Kadriu: Vaša aktivnost, čime ste se bavili pre [nego što ste otišli u penziju]?

Abdulj Gaši: Radio sam skoro vreme u prosveti, ceo radni vek, osim šest poslednjih godina kada sam radio u Ministarstvo prosvete.

Aurelja Kadriu: Da li možete da nam kažete da li se sećate leta 2007. godine. Leta pre proglašenja nezavisnosti, te godine...

Abdulj Gaši: Leta, da, sećam se... sećam se u smislu da je bila neka neizvesnost, šta će biti s Kosovom, nakon bečkih pregovora, zbog diskusija koja su se razvile tamo. Ovo je moje lično mišljenje. Kosovska delegacija je popustila tek kad je, što se kaže, bila saterana uza zid. Za mene je to bilo malo strašno, jer ako se ne bi realizovala Ahtisarijeva ideja da Savet bezbednosti prihvati njegov paket, onda bi kosovska delegacija bila u neravnopravnom položaju u pregovorima, zato što više ne bi imali prostora za ustupke. Srpska delegacija nije postavila liniju dokle, i šta. I to se pokazalo čim su počeli pregovori, ako se sećate, izraz "Ahtisari plus" je bio poznat. I svi pregovori koji su kasnije bili u Briselu ... su faktički bili Ahtisari plus. Tako da, bilo je želje, volje, radosti da realizujemo samostalnost, ali istovremeno i neka vrsta straha, šta će ispasti od toga?

Aurelja Kadriu: A da li se sećate kada ste saznali ili kada ste prvi put čuli da će Kosovo proglasiti nezavisnost?

Abdulj Gaši: Nije izričito javno rečeno, ali kada je Ahtisari predstavio sam plan i kada su razgovori odloženi... kada je formirano, dodato, posrednik je... i to je trajalo još godinu dana, postojala je nada i vera da će se to desiti, da će se desiti. Ali kako i kad, ostalo je pod znakom pitanja. I tako da, kulminacija je bila na dan proglašenja nezavisnosti, što je isto bila napeta situacija, jer se nije znalo da li će se dogoditi tog dana, jer se ceo dan odlagalo, do popodne. Grad je ključao, temperatura je ledena bila, da se smrzneš. Zatim, mislim da je tog dana bila i sahrana, mislim tada je umro Musa Sopi, i toga dana smo ga sahranili, sećam se da smo se smrzavali na groblju. Znači, jedna emotivna i radosna situacija, ali i ledena.

Aurelja Kadriu: Gde ste bili na dan proglašenja nezavisnosti?

Abdulj Gaši: U Prištini, u Prištini, u Prištini. Po prištinskim ulicama.

Aurela Kadriu: A jel možete da nam kažete šta ste radili toga dana, kako ste slavili u stvari taj dan?

Abdulj Gaši: Bili smo radosni, šetali dole-gore i ulazili u kafiće da se malo zagrejemo, bilo je jako hladno. Sretali smo se i pozdravljali sa prijateljima, drugarima i raznim ljudima. Gledali smo narod kako slavi, raznim igrama, plesom, to je još više doprinelo atmosferi i ambijentu.

Aurelja Kadriu: A jel možete da nam kažete, u 15:50, u trenutku kad je proglašena nezavisnost, gde ste bili?

Abdulj Gaši: Na trgu, na trgu.

Aurelja Kadriu: Znači, pratili ste... uživo, direktno?

Abdulj Gaši: Ne, ne. Gledali smo na televiziji, ali ne da smo stali ispred ekrana ili negde da gledamo, nego tokom proslave, tokom one radosti, koja se toga dana odvila na trgu.

Aurelja Kadriu: Znači, gledali ste sednicu Parlamenta kada je proglašena nezavisnost?

Abdulj Gaši: Da, da, da. Kada je pročitana. I pre čitanja, dolazak i odlazak Hašima Tačija i Fatmira Sejdiua i ostalih.

Aurelja Kadriu: I kako biste opisali u celini, celokupan osećaj, ceo taj dan?. Osećaji naroda, ali pre svega vaš lični osećaj, čega se sećate, šta ste mislili o tome, o kome ste mislili tog dana?

Abdulj Gaši: Mislio sam o tome gde smo bili i gde smo stigli. I normalno, neka kratka retrospektiva našeg puta, puta koji mi se čini kao da je trajao 2500 godina, a ne samo jedan ljudski život. Ali, možda zbog prirode, kako nas je život napravio, moju generaciju, koja uvek gleda stvari sa jednom dozom kritičnosti... nisu nam se sviđale neke stvari, nazovimo ih improvizacijama, nisu na nas ostavile dobar utisak. Hijerarhija mora da se poštuje, red mora da se poštuje i pojedinac ne treba da se nameće. Za mene, najgore je što uvek pokušavamo da objasnimo svaku stvar kao da smo mi glavni, a ne kao deo procesa ili kao učesnici u procesu, već kao njegov stožer. Ali kako sam čitao od putopisaca iz prethodnih vekova, oni kao karakteristiku Albanaca opisuju taj preterani egoizam.

Aurelja Kadriu: Jel imate nešto da dodate da završimo ovde, malo pitanja smo imali. Da li vi imate nešto da kažete za kraj?

Abdulj Gaši: Da, imam da kažem da su ljudi mnogo razočareni i deprimirani, i to ne iz razloga što nije mnogo postignuto, već zato što smo očekivali mnogo, mnogo više, da se radi sa više posvećenosti, poštenja, više savesti, i iznad svega, na osnovu pravila i zakona, a ne na osnovi ega i ličnih želja.

Aurelja Kadriu: Puno vas hvala gospodine Abdulj.

Abdulj Gaši: Molim.